

Ufukta Süzülen Kartal

Hava karardığında güneye, ufkun biraz üzerine bakın. Yaz Üçgeni'nin köşelerinden birini oluşturan Altair'i göreceksiniz. Bu sayımızda sizlere bu yıldızın parçası olduğu Kartal Takımyıldızı'nı ve bu takımyıldızın içerdiği bazı gökcisimlerini tanıtacağız.

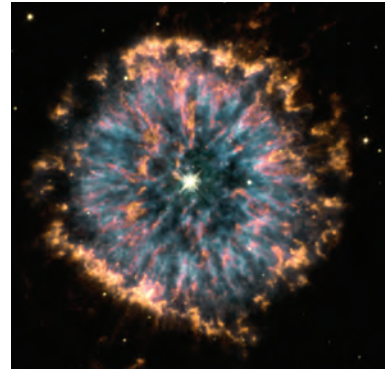

Yaz Üçgeni, Kartal, Lir ve Kuğu Takımyıldızları

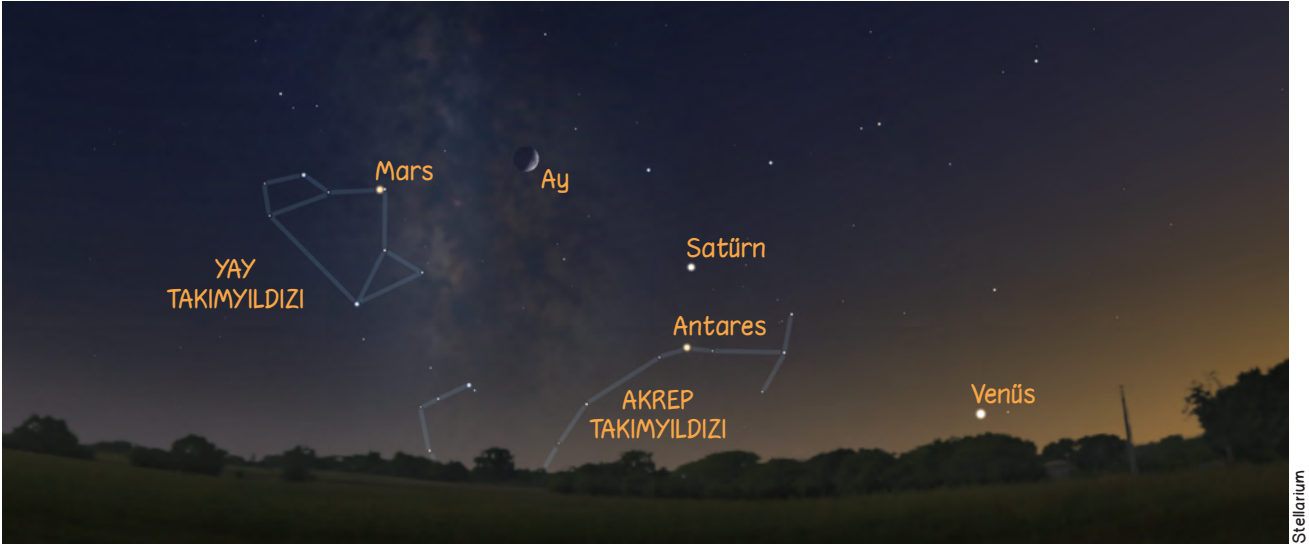
Yaz aylarında, ışık kirliliğinin en yoğun olduğu şehir merkezlerinden bile görülebilen Yaz Üçgeni, Eylül ve Ekim aylarında da gökyüzünde. Hatta Eylül ayında hava karardığında gökyüzündeki en yüksek konumunda olacak. Üçgenin bir köşesini oluşturan ve Kartal Takımyıldızı'nın en parlak yıldızı olan Altair de öyle...

Kartal Takımyıldızı'nın şekli gerçekten uçan bir kartala benzer. Altair de bu kartalın başını simgeler. Yunan mitolojisine göre Kartal, Zeus'un yıldırımlarını taşıyan yardımcısıdır.

Kartal'ın kuyruk ucu doğrultusunda Parlak Göz adlı bir gezegenimsi bulutsu bulunur. Teleskopla gözlemlenebilen bu bulutsu, Güneş benzeri bir yıldızın kalıntısından oluşmuş. Yıldızın çekirdeği, bulutsunun merkezinde dönmeye devam ediyor.

NASA, The Hubble Heritage Team (STScI/AURA)

7 Ekim akşamı Güneş battıktan sonra güneybatı ufku üzeri.

Kaçırmayın!

21 Eylül akşamı Ay ve Aldebaran çok yakın konumda olacak. Aldebaran, Boğa Takımyıldızı'nın en parlak yıldızı.

22 Eylül'de gündüz ve gece süreleri eşit olacak. Sonbahar ılımı ya da ekinoksu denilen bu günden itibaren gündüzler daha kısa, geceler de daha uzun olacak.

Gezegener

Bu günlerde gökyüzünde tüm parlak gezegenleri görebileceğiz. Ay da bazı günlerde gezegenlerin yakınlarında olacak ve onları bulmamızı kolaylaştıracak. Merkür, Eylül'ün son haftasında gün doğmadan hemen önce doğu ufku üzerinde olacak. 29 Eylül sabahı Ay, Merkür'ün yakınında olacak. Ekim ayından itibaren Venüs'ü batı ufku üzerinde görebileceğiz. Ay, 3 Ekim akşamı Venüs'e eşlik edecek. Ay, 6 Ekim'de Satürn'le, 8 Ekim'de de Mars'la birlikte batacak. 11 Ekim sabahı gündeğumundan önce Merkür ve ondan daha parlak olan Jüpiter birbirlerine çok yakın şekilde doğacak.

Nova Kartal 1918

1918 yılında, Kartal Takımyıldızı doğrultusunda, Altair'den daha parlak bir cisim belirdi. Ancak bu cismin parlaklığı zamanla azaldı. Bu bir nova parlamasıydı. Nova, "yeni" anlamına gelen Latince bir sözcük. Novalar, beyaz cüce adı verilen yoğun cisimlere etraflarındaki bir yıldızdan madde akışı olmasıyla ve bu maddenin sıkışıp patlamasıyla oluşur. Bu adı almalarının nedeniyse, gökyüzünde birden bire yeni bir yıldız gibi belirip sonra kaybolmaları. Nova Kartal 1918, bugüne kadar kayda geçmiş en parlak novadır.

Ay'ın Evreleri

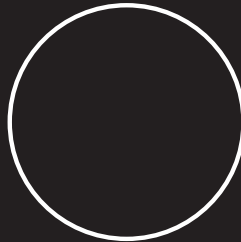
16 Eylül Dolunay

23 Eylül Sondördün

1 Ekim Yeniay

9 Ekim İlkdördün

